УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ СОЮЗ
75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 74125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 15. JERSEY CITY and NEW YORK, ЧЕТВЕР, 23-го СІЧНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, THURSDAY, JANUARY 23, 1969 No. 15. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 22 січня, 1969

В АМЕРИЦІ

ШКІЛЬНІ ТОВАРИШІ Й ПРИЯТЕЛІ теперішнього президента Ричарда М. Ніксона в дні інавгурації влаштували демонстрацію в місті Віттієрі в Каліфорнії на це, щоб пригадати новому Президентові ЗСА зобов'язання колишнього квейкра боротися за мир у світі. 35 демонстрантів спокійно маршували з транспарентами, на яких були заклики такого змісту: „Як квейкер ви свідомі цього, що Релігійне Товариство Приятелів впродовж 300 років були проти війни в якій формі вона не проявлялася б". Ці слова вони вислали в листі Ніксонові до Вашингтону. Голова організації Квейкри для Акції Ені Раш заявивла, що ця „демонстрація була молитвою й надією на дійсний мир".

АСТРОНОМИ ТРЬОХ ОБСЕРВАТОРІЙ потвердили під час недавніх ночей, що в сузір'ї Рака появилася „нова" зоря, яка швидко спалахує, і яка знаходиться в тому місці „на небі", в якому давніше був так званий „пульсар", що його заобсервовано вперше в 1964-му році за допомогою радіотелескопів. Спочатку астрономи думали, що це якісь штучні маяки - сиґнали людей із далеких цивілізацій у всесвіті. Англійські відкривці так і звали їх „Л. Ґ. М." (Літтел Ґрін Мен). Тепер астрономи знають, що це зорі, які виникли внаслідок якогось катаклізму в космосі. Ці зорі віддалені від нас на 6,500 світляних років, це значить, що так довго йде світло від них до нас. А треба знати, що світло мандрує зі швидкістю 186,000 миль на секунду. Хто може уявити собі цю віддаль?

В ПАНАМСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ НЕМАЄ стабільности, хоч військова хунта очолювана Омаром Торріхозом, командантом Ґвардії, та полковником Борисом Мартінезом, шефом штабу цієї ж Ґвардії. Військова хунта захопила була владу 11-го жовтня 1968-го року, скинувши президента Арнульфа Аріяса, який панував тільки 11 днів, хоч був вибраний на президента. Військова хунта старалася впродовж трьох місяців перевести політичні й господарські реформи, але під час того втратила прихильність тих, що її підтримували. П'ять із всіх 8-ох цивільних міністрів виступили з уряду. Хунта змусила до резиґнації популярного Архиєпископа Томаса Алберта Клавеля Мендеза. Хунта обіцяла демократію, якої досі не видко, і тому можуть бути дальші зміни в Панамі.

НАЙВИЩИЙ СУД ЗСА ЗАТВЕРДИВ номінацію сенатора республіканця Чарлза Е. Ґудела з важністю до кінця 1970-го року. Після вбивства сенатора демократа Роберта Ф. Кеннеді 6-го червня 1968-го року губернатор Ню Йорку Рокефеллер, згідно з Конституцією, на місце вбитого найменував 10-го вересня 42-річного республіканця конґресмена Ґудела, з тим, що він має бути сенатором до кінця каденції Кеннеді, це значить до кінця 1970-го року. Демократи оскаржили реченець цієї номінації, твердячи, що губернатор має право номінувати тільки на тимчасовий реченець, це значить до виборів в 1969 році. Апеляційний Суд, і тепер Найвищий Суд потвердили важність номінації до 1970-го року.

У СВІТІ

ПОШИРЕНЕ ЗАСІДАННЯ ПАРИЗЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ в справі миру у В'єтнамі відбудеться, згідно з домовленням усіх чотирьох сторін, ЗСА, Південного В'єтнаму, Північного В'єтнаму і В'єтконґу — в суботу 25 січня ц. р. Визначено цей новий реченець під час зустрічі нового керівника американської делеґації Генрі Кебота Ладжа з головою південнов'єтнамської делеґації Фамом Данґом Ламом. Реченець був узгіднений потім з делеґаціями Північного В'єтнаму та В'єтконґу.

ПІД ЧАС ЗУДАРУ ПОЛІЦІЇ ІЗ СТУДЕНТАМИ демонстрантами в університетській місцевості Дакка в Пакістані було поранених 30 осіб. Поліція стріляла до студентів, які йшли жалобним походом до однієї з святинь, щоб помолитися за вбитого під час попередньої демонстрації студента. Понад сто і двадцять студентів заарештовано. Студенти вимагають проведення політичних реформ.

ПРІЗВИЩЕ МОЛОДОГО УГОРЦЯ, що підпалив себе в понеділок 20 січня у Будапешті, Шандор Бавер. Згідно з повідомленням Будапештенського радіо він мав 17 років і був індустрійним помічником.

СОЮЗНІ ВІЙСЬКОВІ З'ЄДНАННЯ ВИКРИЛИ останнім часом кільканадцять таємних складів зброї й харчів, улаштованих комуністичними партизанами в різних місцевостях Південного В'єтнаму, особливо ж на теренах на південь від Сайґону. Починаючи від Різдва викривають по два склади майже кожного дня. За чотири останніх тижнів у викритих складах найдено 489 тонн рижу та 110 тонн зброї й амуніції. В одному із найбільших таких таємних складів, на південний захід від Дананґу, було замаґазиновано 225 тонн рижу. В іншому із складів знайдено цілу 10-тоннову друкарську машину, кілька мотоциклів і кільканадцять радіоапаратів.

ІТАЛІЙСЬКА КОМУНІСТИЧНА ПАРТІЯ проголосила заяву солідарности із народами Чехо - Словаччини і висловила своє співчуття з приводу смерти молодого чеського студента Яна Палача, який підпалив себе на знак протесту проти совєтської окупації, не зважаючи на те, що вона вважає, що — того роду „індивідуальні десператські акти", як самоспалення, не можуть мати місця в політичній боротьбі комуністів.

Командор Букер заявляє, що не можна було оборонити „Пуебльо"

Коронаді, Каліфорнія. — На військовому суді зізнавав вже другий день командант розвідчого корабля ЗСА „Пуебльо" командор Ллойд М. Букер, який твердив, що він ніяк не міг боронитися 23-го січня 1968-го року, коли військові кораблі та підводні човни Північної Кореї оточили були американський корабель та почали до нього стріляти. Моряки „Пуебля" не могли стріляти, бо накриття гармат примерзли були до гармат і поки можна було приготовитися до стрілів, ворог міг винищити майже всю залогу американського розвідчого корабля. Командор Букер заявив, що він не міг посилати моряків на певну смерть, наказуючи їм оборону. Він був зарядив, щоб „Пуебльо" старався виплисти з оточення ворожих кораблів, але тоді до „Пуебля" наблизилися на віддаль 1,500 до 2,000 ярдів ворожі човни та почали стріляти з гарматок. Стрільна перелетіли понад кораблем, а одно стрільно пошкодило радарову щоглу. В такій ситуації неможлива була оборона, твердить командант „Пуебля".

ПРОКЛЯМАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ ТА ПІДНОШУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПРАПОРІВ НА УРЯДОВИХ БУДИНКАХ В РОКОВИНИ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ І СОБОРНОСТИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ 22-го СІЧНЯ ОХОПЛЮЄ ЩОРАЗ БІЛЬШЕ СТЕЙТІВ І МІСТ ЗСА

Ню Йорк. — Здається, що ще кільканадцять років тому між американцями не було багато таких, які вповні знали б та оцінювали б найбільші дати в новітній історії України — проголошення повної незалежности Української Народної Республіки 22-го січня 1918-го року та злуку всіх українських земель в одній Українській Державі рік пізніше. Сьогодні ці дати належать до найбільш популярних в Америці, як з кожним роком все більше і більше губернаторів стейтів та посадників міст день 22-го січня, на згадку тих світлих подій в історії України, проголошують Українським Днем, доручають в тому дні підносити на капітолях стейтів і ратушів міст, біля американського прапору, національні українські прапори та закликають усіх громадян своїх стейтів і міст відзначити ці події, разом зі своїми співгромадянами українського роду, відповідними врочистостями. З цієї самої нагоди в роковини 22-го січня обидві Палати Конгресу ЗСА починають свої наради проведеними українськими священиками молитвами в намірення українського народу, а численні законодавці складають опісля свої заяви з нагоди цих роковин, висловлюючи свої симпатії і подив до змагань українського народу до волі і незалежности та надію, що ці змагання дадуть бажаний результат і Україна знову буде вільна і незалежна. Крім губернаторів стейтів Ню Йорку, Ню Джерзі, Коннектикат, Ровд Айленд, Північної Дакоти та інших, про які вже інформовано, в останньому одержано повідомлення, що Український День проголосив також губернатор Мішіґену. До багатьох міст, які відзначали 22-го січня як Український День, долучилися Бостон і Нюарк. Точніші інформації про ці проголошення будуть подані разом із світлинами в чергових числах „Свободи".

ПРОГОЛОШЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ В БОСТОНІ
Посадник міста Бостону прийняв українську делеґацію та в її приявності підписав проклямацію Українського Дня в тому місті 22-го січня. На фото (зліва): Дмитро Николенко, д-р Іван Дідюк, посадник Кевин Вайт, панна Рогач, голова Відділу УККА в Бостоні Іван Тутка, головна радна УНСоюзу адв. Анна Чопик, головний контролер УРСоюзу Йосиф Харина та веч. о. Мирон Пахолок, парох місцевої української православної церкви св. Андрія.

Ніксон був присутній на засіданні Крайової Ради Безпеки та конферував із секретарем ОАД

Вашингтон. — Президент Ричард М. Ніксон в першому дні урядування в Білому Домі, 21-го січня працював від ранку до вечора. Він скликав Крайову Раду Безпеки, на якій обговорювали справу війни у В'єтнамі та переговори в Парижі. Ніксон плянує привернути цій Раді те значення, яке вона мала за президентури Д. Д. Айзенгавера. Президент Джансон не дуже часто скликав цю Раду. На Раді були присутні, крім Президента, державний секретар Вілліям П. Роджерс, секретар оборони Мелвін Р. Лерд, голова Об'єднання Шефів Штабу генерал Ерл. С. Вілер, державний підсекретар Елліот Ричардсон, директор Центральної Розвідки Ричард Гелмс та окремий дорадник Президента д-р Кіссінґер. Не знати, що було предметом нарад, але секретар Білого Дому Роналд Ціґлер заявив журналістам, що порушували справу В'єтнаму та переговори в Парижі. Президент Ніксон заявляв вже давніше, що він на першому місці ставить справу замирення у В'єтнамі, а на другому місці — об'єднання в цій країні. Д-р Кіссінґер реферував справу безпеки цієї країни. Пресовий секретар заявив, що, покищо, він не може сказати, що плянує нового зробити президент Ніксон в справі переговорів у Парижі. Він обіцяв за кілька днів поінформувати журналістів докладніше про проблему В'єтнаму. Ніксон в першому дні свого урядування прийняв головного секретаря організації Американських Держав Галя Плязу. Це був перший контакт нового президента з закордонними проблемами. Дипломати Латинських Американських Держав висловили своє вдоволення з того що Ніксон так вирізнив їхнього представника. Ґальо Пляза, колишній президент Еквадору є символом політики 23-ох держав на Західній Півкулі. Вони були стурбовані цим, що Ніксон не згадав про Латинську Америку в своїй інавґураційній промові. Деякі дипломати пригадували, що президент Д. Ф. Рузвелт в своїй першій інавґураційній промові в 1933 році говорив про добросусідське відношення ЗСА до Країн Латинської Америки.

У Торонті проголошено „Український Тиждень" на відзначення 22 січня

Торонто. — Заходами Відділу Комітету Українців Канади, посадник міста Торонта Вілліям Деніел підписав 17 січня проклямацію про „Український Тиждень", на вшанування 51-ої річниці відновлення Української Держави та 50-ої річниці соборности українських земель. „Український Тиждень" розпочався 19 і триватиме до 25 січня включно. Під час підписання цієї проклямації були присутні голова Відділу КУК у Торонті д-р Осип Бойко, містоголова інж. Б. Максимець, який виголосив коротке слово до посадника міста, і група українських діячів та науковців. У проклямації „Українського Тижня" в Торонті сказано, що нею відзначається проголошення незалежности Української Держави. „Торонто вдячне, — сказано в проклямації, — за великий і різноманітний вклад канадійців українського роду впродовж багатьох років, українські звичаї і традиції додали багато різноманітности й культури в національне життя усіх канадійських громадян". У документі зазначено, що Проклямацію видано в подяку за позитивний вплив громадян українського походження на життя в місті Торонті і в цілій Канаді.

В заворушеннях державних урядовців в Уруґваї вбито кількох осіб і 32 особи поранено

Монтівідео, — Уруґвай. Страйкарі державні працівники спричинили вуличні заворушення, в яких прийшло до боїв із поліцією, під час чого застреленого кількох осіб і поранено 32 особи. Демонстранти ділили групами по 30-50 осіб на просторі 30-ох бльоків в долішній частині міста. Вони затримували автобуси й авта та вибивали шиби в домах, а перед будинком міністерства закордонних справ збудували барикаду, яку підпалили. Поліція розганяла заворушників слізним газом та водою з кишок. Численні туристи в місті настрашилися цих заворушень та виїжджали на провінцію. Державні урядовці невдоволені з того, що мають замалі платні. Уряд не хоче збільшувати платні, бо в минулому році вони були збільшені на 30 відсотків.

ЗАСТУПНИК АСИСТЕНТА СЕКРЕТАРЯ ПОВІТРЯНИХ СИЛ, Д-Р МИХАЙЛО ЯРИМОВИЧ, ОДЕРЖАВ ВИСОКЕ ВІДЗНАЧЕННЯ

Вашинґтон (Юст). — Коли космічний корабель Аполло 8 відлітав недавно в напрямі Місяця, між тими хто офіційно виряджав його в дорогу з Кейп Кеннеді, був і д-р Михайло Яримович, заступник асистента секретаря Повітряних Сил ЗСА і шеф їх космічної програми. Як усі, мусів бути гордий із успіху полету. Але д-р Яримович мав ще й особисту причину бути гордим з успіху Аполло 8 як і його попередників. В цих космічних кораблях були важливі частини, в тому і керувальна система, над якими він працював раніше як дослідник а то й провідник плянувальних і конструктивних груп.

Справді в імпонуючій вже хроніці успіхів членів нашої української громади в цій країні д-рові Михайлові Яримовичеві з Вашинґтону слід признати особливе й виїмкове місце. Але якось його теперішня позиція і технічні досягнення не є якимсь несподіваним успіхом. Вони є логічним і послідовним вислідом його професійного шляху, що йшов постійно угору, починаючи від покінчення „маґна кум ляуде" відділу летунської інженерії і докторату на Колюмбійському Університеті, де мав стипендію „Ґуґенгайм феллоушіп", і праці як дослідник-асистент цих університетів в таких ділянках як повітряний тунель, аеродинаміка і т. д. Його професійно-заробкова праця наперед у приватних компаніях, як ось „Авко" корп., де був наперед науковим робітником а потім „сеньйором-науковцем", все зосереджувалася на дослідах, аналізах, плянуваннях у різних аспектах летунської і космічної технології. Із його „професійної біографії" видно, як кожна зміна праці чи позиції була мотивована намаганням йти вище в поглибленні знання, досвіду і нагоді виявити себе та застосувати свої здібності, або як була вона вислідом призначення його до все важливіших і трудніших завдань. Вже в 1962 році д-р М. Яримович переходить до державної праці при НАСА

Д-р Александер Флекс, асистент секретаря Повітряних Сил передає грамоту відзначення за „Виїмкову Цивільну Службу" д-рові Михайлові Яримовичеві, в присутності його дружини, п-і Роксоляни.

— Національної Адміністрації Аеронавтики і Космосу, на позицію асистента директора політних системів, потім діючого директора дослідів над орбітними місіями з людською залогою, з черги шефа конструкції системів в програмі „Аполло" 1. вкінці технічного директора програми орбітної ляборатoрії з людською залогою. В тому часі вже „позичали" д-ра Яримовича для особливих завдань в Департаменті

(Закінчення на стор. 3-ій)

Прем'єр ЧССР вимагає, щоб студенти й робітники брали до уваги „скомпліковану політичну ситуацію"

Десятки тисяч громадян Праги та студентів університетів й учнів середніх шкіл взяли участь в жалобній демонстрації для вшанування пам'яті чеського студента Яна Палача, який, підпаливши себе на знак протесту проти совєтської окупації ЧССР, помер в неділю 19 січня. На фото: Жалобний похід проходить Вацлавською площею в Празі.

Прага. — У відповідь на протести чехо - словацьких студентів і робітників і їхні домагання приспішити здійснювання лібералізаційних реформ, прем'єр Чехії Ольдржіх Чернік, заявив, що уряд і керівництво компартії ЧССР роблять все, що в їх силі, але ж не можуть проводити скорішим темпом в теперішній „скомплікованій політичній ситуації" реалізації започаткованої з початком мин. року демократизації. Деякі домагання і тенденції — заявив Чернік — не можуть бути прийняті до уваги і здійснені, бо вони створюють загрозу нового поважного конфлікту. Склав таку заяву Чернік під час свого виступу на зборах першого конґресу професійних спілок Чехії, що відбулися у вівторок 21 січня з участю 1,300 делеґатів - представників понад 4 мільйонів чеських робітників. З подібною відповіддю зустрілася делеґація студентів під час зустрічі виховання Чехії Вілібалем Безчеком, який сказав, що уряд не має можливости розв'язувати внутрішньо і зовнішньополітичні проблеми в такий спосіб, як цього хотіли б студенти. Промовляючи до робітників, Чернік вимагав політичної свідомости й розуміння, що в реалізації такої чи іншої політики не можна керуватися тільки почуваннями народу. Чеські робітники не задоволені відповіддями представників уряду і погрожують, що вони будуть добиватися здійснення своїх домагань в крайньому випадку також страйками. Ситуацію в ЧССР загострили в останній час ще акти самоспалення, в наслідок яких студент Ян Палач уже помер у неділю цього тижня, а робітник Йозеф Главати з Пільзна перебуває в шпиталі. Згідно з повідомленнями радіо з середи 22 січня, в Брні обілляв себе бензиною і запалив ще один чех.

В. Чорновіл перевезений до тюрми у Львові, над В. Морозом має відбутися в Києві новий процес

Ню Йорк (Пролог). — Згідно з перевіреними інформаціями, відомий радянський журналіст й упорядник збірника документів „Лихо з розуму" Вячеслав Чорновіл, який був арештований 3 серпня 1967 року і засуджений 15листопада того ж року львівським судом на три роки ув'язнення, перевезений тепер із т. зв. виправно трудового закладу для звичайних злочинців біля Вінниці, де він перебував досі, до однієї із тюрем у Львові. Згідно з амнестійним законом Чорноволові був зменшений вирок до 18 місяців і він мав би бути звільнений 3 лютого 1969 року. Водночас із цим одержано вістку, що Валентин Мороз, автор „Репортажу із заповідника Берії", засуджений луцьким судом 20 січня 1966 року на сім років ув'язнення в таборах суворого режиму для політичних в'язнів у Мордовії, був перевезений до тюрми в Києві, де має відбутися новий судовий процес проти нього. —

Разом із низкою нових документів-листів, заяв і протестів — в Україні поширюється копія відкритого листа групи українських літераторів, адресованого редакції „Літературної України" з протестом проти надрукування в цій газеті від 16 липня 1968 року погромницької статті О. Полторацького п. н. „Ким опікуються деякі „гуманісти" із донощицько-провокаторськими наклепами на Вячеслава Чорновола і тих діячів культури й науки, що підписали листа в його обороні. Вийнятки з цього листа будуть передані для опублікування в пресі, повний текст буде надрукований в журналі „Сучасність".

Московські „Ізвєстія" і угорська правда

У числі з 18 січня в „Ізвєстіях" була надрукована стаття дописувача із сателітної Угорщини, Тибора Пете, під наг. „Рівний пульс Будапешту". Т. Пете має в Будапешті теплу посаду „віцепрезидента Угорської ради миру" і час до часу пише для „Ізвєстій". Скритикувавши „деякі західні держави" за те, що вони виявляють зацікавлення розвитком подій в ЧССР і сусідній Угорщині, Т. Пете писав: „І в новому році ми далі із спокійною рішучістю ідемо далі, ідемо вперед у співдружбі соціялістичних націй". Для більшої вірогідности, Т. Пете цитує з американського журналу „Нюзвік" таку характеристику комуністичної сателітної Угорщини і, зокрема, Будапешту: „Будапешт у наші дні це, напевно, найспокійніше і найприємніше місто у Східній Европі"... Не встигла ще висохнути добре фарба на числі „Ізвєстій" з підсолодженим описом сателітної Угорщини, як у понеділок 20 січня на площі в Бадапешті молодий угорський робітник підпалив себе на знак протесту проти окупації його Батьківщини Росією.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.

Supscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Почалася доба Ніксона

У понеділок 20-го січня 1969 року Ричард Мільгавз Ніксон склав присягу як 37-ий президент З'єднаних Стейтів Америки і з волі американського народу перебрав найбільшу владу і найбільшу відповідальність, яку може мати людина на нашій плянеті. Тому то й каденцію кожного Президента Америки можна вважати його „добою".

Як заповідається „доба Ніксона"? Очевидно, існує багато „зовнішніх обставин", які на оформлення цієї доби впливають, але, якщо вона розвиватиметься бодай у якійсь мірі так, як з'ясував президент Ніксон у своїй інавгураційній промові, то це буде справді золота доба, доба миру й добробуту в Америці і в світі.

Накреслюючи прекрасні обрії перед усіми людьми й націями, президент Ніксон вказав і на головну трудність у змаганні до цього ідеалу. Згадавши звернення президента Рузвелта до народу під час важкої кризи і його заяву, що ця криза, слава Богу, відноситься тільки до матеріяльних речей, президент Ніксон цілком слушно ствердив, що наша криза зовсім іншого характеру: ми маємо повно всіляких дібр, але ми незрівноважені духом, ми бажаємо миру, але маємо війну, бажаємо єдности, але маємо поділ. Духова криза вимагає і духової відповіді, а щоб цю відповідь дістати, вистачить уважно вглянути в себе самих.

З інавґураційної промови президента Ніксона можна вносити, що він добре вглянув у свою власну душу, що він також знає душу свого народу й не погано орієнтується в бажаннях та прагненнях інших націй. Це можна сказати й про багатьох його попередників, що також говорили із серця і також бажали найкращого, але ті „зовнішні обставини" накидали цілком іншу дійсність, ніж вони собі і своєму народові бажали.

Одною з тих найстрашніших „обставин" є факт, що ще й сьогодні в добі атома цілий ряд колись вільних націй, з великою історією і культурою, перебувають у неволі. Поки ця „обставина" не зникне, доти не буде й не може бути миру в світі. Цей поділ світу на вільний і поневолений є перманентною кризою. Якщо новий президент Америки, Ричард Ніксон, причинився б до усунення тієї кризи, то усунув би й головну перешкоду в змаганні до такої великої і приманливої мети, яку з'ясував у своїй інавґураційній промові: миру й добробуту вдома і в світі. Ніхто більше від українців не бажає, щоб мир і добробут з волею і справедливістю для всіх людей і націй став характеристикою доби Ніксона.

„Все добре, але..."

У середині січня в Києві відбувся 7-ий пленум ЦК комсомолу Української ССР, на якому з головною доповіддю виступав перший секретар ЦК комсомолу УССР О. Капто. У понад двогодинній доповіді він навіть не згадував про комсомольців - робітників і комсомольців - студентів, а говорив тільки про комсомольців - колгоспників. З цього видко, що Москва знову натискає на „уряд УССР", щоб Україна давала більше хліба, щоб село, закріпачене в колгоспах, працювало жвавіше. Капто заявив, що „тепер у колгоспах і радгоспах працює понад півтора мільйона юнаків і дівчат", але з них лише „близько 600 тисяч є членами комсомолу". Коли взяти до уваги, що в комсомол мусить іти кожний, хто хоче зробити в СССР бодай якусь кар'єру, то бачимо, що сільська молодь, навіть не зважаючи на це, в своїй більшості не йде до т. зв. Ленінської Спілки Молоді, бо ленінізму на практиці має забагато.

У доповіді Капта про стан комсомолу в Україні, особливо в селах, є десятки „але". Наприклад: „Є цікаві форми роботи, але досить часто в роботі з пропаґандистами нам бракує глибокого аналізу"; „Нині в селах значно посилилась спортова база, але досі у фізкультурному русі на селі ще багато недоліків"; „Більшість осередків — це міцні колективи, але частина сільських комсомольських колективів організаційно слабі"... Перший секретар комсомолу в Україні був змушений заявити, що не тільки колгоспна молодь не цікавиться комуністичною пропаґандою, але навіть вишколених комсомольських пропаґандистів на селах треба заохочувати до праці. Інакше Капто не згадував би про „форми та засоби заохочення пропаґандистів".

Аналіза доповіді Капта виявляє, що українська сільська молодь не цікавиться ні гаслами партії, ні Леніним, ні комсомолом: перевтомлена щоденною мізерно оплачуваною працею, вона стала байдужою до всіх закликів режиму, який завжди щось обіцяє, але ніколи нічого не дає.

БРЕТАНЬ БОРЕТЬСЯ ЗА... ВИЗВОЛЕННЯ

Париж. — Два роки тому вибухли перші динамітні ладунки під урядовими будинками на території чотирьох департаментів, що адміністраційно ділять географічне поняття Бретані, найбільш занедбаної й винятково мальовничої країни, яка великим клином врізується в Атлантику, допомагаючи південній Англії творити Ля Манш. На ці вибухи мало-хто звернув увагу: Бретань традиційно дає найбільше голосів за де Ґолля, і тому там проводяться великі інвестиції: побудовано філії автомобілевих заводів, перебудовуються порти, розбудовуються готелі, введено летунські лінії до Ренну і Бресту, побудовано навіть станцію, що в майбутньому передаватиме телевізійні програми за посередництвом штучних сателітів американського виробу й запуску.

Але динаміт у Бретані вибухав далі. Його дещо приглушили травневі заворушення в усій Франції. Але ледве тільки в країні запанував спокій у Бретані знову почалися динамітні атентати. Поліція робила, що могла, але вислід був дуже малий: спричинників вибухів не можна було зловити. Аж в кінці грудня минулого року зчинилась голосна сварка в родині бретонських рибалок, Неделек. Сварка розгорілась до такої міри, що сусіди викликали поліцію.

Але подружжя продовжувало сваритись і в присутності поліції. Про що йшлося? Про те, що тато Неделек посилав свого сина на нічні атентати з динамітними ладунками...

Поліція саме гарячково шукала нитки до клубка, бо на лютий місяць заповіджені були відвідини де Ґолля в Бретані і перед тим треба було викрити джерело цієї небезпечної забави. На підставі зізнань Неделека поліція заарештувала кільканадцять осіб, між ними трьох священиків. Усі вони належали до Фронту Визволення Бретані (ФВБ), мали тонну вибухівки й поважні запаси літератури, імпортованої з Ірляндії та Канади. (Поминаючи все інше, населення Квебеку — це у великій мірі нащадки еміґрантів з Бретані, батьківщини відважних мореплавців і славних піратів).

Існує ще й інша організація подібного типу — це Рух Організування Бретані (РОБ), на чолі якої стоїть Йанн Фуере, відомий ще з-перед війни, борець за автономію, навіть якийсь час політичний еміґрант, що тікав до Валії та Ірляндії. В Дабліні, в Ірляндії, перебуває інший еміґрант — Йанн Ґуле, засуджений французьким судом на кару смерти за співпрацю з німцями в площині відірвання Бретані від Франції. Але німцям не вдалося поставити бретонців проти Франції. Вони стають тепер самі. І засобом політичної пропаганди, засобом боротьби проти „французької окупації" став... динаміт. Правда, жаден з трідцяти динамітних атентатів не спричинив жадної жертви в людях, але арештовані з правної точки зору ризикують навіть карою смерти. В чому ж справа?

Бретань була вперше заселена кельтами, що прибули з британських островів правдоподібно в V столітті до Христа. Вони мало змішалися з римськими окупантами і тому не наблизились до сучасних французів так, як інші частини сучасної Франції. Кельтський елемент був тут посилений еміґрацією з тих же Британських островів, що тікала перед інвазією англо - саксонів. Так збереглося кельтське обличчя бретонців протягом середньовіччя.

Коли почав творитися французький народ, Бретань не належала до французької корони. Вона властиво була незалежною між Францією і Англією аж до 1532 р. А що це провінція бідна, то й після цього населення не дуже вимішувалося, зберігаючи свою мову й звичаї. Щойно Французька Революція прилучує Бретань, покраяну на п'ять департаментів, до Франції. Але й то шляхом кривавих боїв та переслідувань, що тривали довгими роками. Ці бої й зломили остаточно автономію Бретані, але залишили сантимент, що центральний уряд тільки бере податки й присилає адміністрацію та ще купців до міст, які експлуатують бідних рибалок.

І хоч бретонці дали найкращих моряків Франції, у першій світовій війні найкращу морську піхоту, що вславилася в боях під Ізером, все ж таки триває там почуття окремішности. Навіть у Парижі знайдете родини, що вдома говорять нікому незрозумілою старою мовою, яку вивчають у школах Ірляндії. Напівжартом, напівсерйозно почуєте часто: „Я не француз, я бретон".

Від XIX стол. відродилась навіть література бретонською мовою. По селах перший рік науки в школах проходить бретонською мовою, бо діти села часто не вміють говорити по-французьки. З туристичних оглядів Франція береже бретонський фолкльор. Саме тепер плянується реформа адміністраційного устрою, що запевнить різним провінціям ширшу автономію у багатьох справах. Але саме тепер почалася війна динамітом.

Навіть приїжджий елемент у Бретані вітає домагання автономії у певних відношеннях. Але від цього до самостійности — дуже далеко, бо важко спирати самостійність на традиціях з-перед тисячі років. Проте, атентати в Бретані — річ поважна. Поважна з огляду на нервозність, що доводить до несподіваних вибухів варварства. Чим же іншим пояснити вбивство обох Кеннеді, Лютера Кінґа чи палення автомашин на вулицях Парижу?

Ось кілька днів тому відбулась маніфестація в північній Ірляндії. Робили її ка-

(Закінчення на стор. 3-ій.)

Іван Коцур

ГОДИНА ІСТОРІЇ УКРАЇНИ В ГАЙСКУЛІ

Один із моїх приятелів розповів мені цікаву історію про годину історії України в одному з гайскулів.

Син мій, — оповідав приятель, — „зачепив" свого професора під час викладу історії Німеччини. Коли професор зауважив, що підручник невірно подає деякі факти, син заявив, що те саме мається і з історією Росії, в якій цілий період історії київської Руси-України подається, як історію Росії, хоч вона має свій фактичний початок яких три століття пізніше.

Професор поспитав сина: — А ти знаєш історію України? — Знаю, — відповів син. — То я даю тобі годину для викладу. — Дякую, — відповів син. Я подам час, коли буду готовий.

Я, сказав приятель, похвалив сина за його патріотичну поставу. Але зараз же виникла потреба відповідної літератури англійською мовою. Найперше треба було мати наукову працю про те, що Русь це не Росія, і що князівська доба України це початок не Росії, а Руси-України. Цей період нашої історії в чужих енциклопедіях, зокрема в Енциклопедія Брітаніка, під гаслом „Росія" і під гаслом „Україна" подано як період спільний для України і Росії, що за всяку ціну старається ствердити „старший брат".

Мій приятель небагато міг вистаратися з потрібної літератури англійською мовою. Дістав лише історію України Грушевського, „Україна й її нарід" І. Мірчука та „Огляд історії України" Меннінґа. Не міг дістати Полонської - Василенко „Дві концепції історії України і Росії", виданої в Лондоні. На підставі цих книжок та Енциклопедії Українознавства підготовив його син реферат.

— Тату, — оповідав потім приятелеві син, — мене дуже пильно слухали навіть ті, які ніколи й нікого не слухають.

По викладі мав син ще багато запитань, між іншими, чи козаки дійсно існували, чи то лише леґенда.

— Я похвалив сина, — казав приятель, — і заявив йому, що він може й не здає собі справи з того, яке благородне й патріотичне діло зробив, бож не виключене, що із тих трідцяти студентів, які слухали виклад, хтось буде колись конґресменом, сенатором, а то й президентом ЗСА. Вони вже напевно не будуть порівнювати України з Пенсильвенією...

Пишу ці рядки не для похвали цього студента, прізвище якого батько просив не подавати. Я порушую цю історію як окрему проблему для заохоти інших студентів і студенток. Знаємо, що син приятеля мав такий виклад не перший і напевно не останній.

Уявімо собі, що по всіх гайскулах, в яких студіюють наші студенти, виступить котрийсь чи котрась з подібною пропозицією (нагод до цього багато) до свого професора історії. Яку величезну роботу можна зробити для української справи, коли б така акція нашої молоді була пляновою.

Але одночасно треба нашій молоді улегшити виконання цього корисного діла, даючи їй в руки готовий реферат з ділянки українознавства, бо не кожний має можливість зібрати відповідні матеріяли і не кожний зможе сам опрацювати такий реферат, який переконував би слухачів.

Було б добре, якби хтось із наших науковців чи бібліотекарів подав до публічного відома список книжок з ділянки українознавства англійською та іншими чужими мовами із зазначенням їх ціни та місця, де їх можна купити.

Що повинно бути в такому рефераті?

Окрім дуже загального, але ядерного огляду історії, географії, економіки й культури України, треба обов'язково подати й дані про Україну з такими ж даними про країни нашого поселення, які звичайно відомі слухачам. Зокрема треба подати статистику природнього багатства України та її продукції у відношенні до світових даних, зокрема до тих даних Совєтського Союзу, які унагляднили б економічний визиск України Москвою, з рівночасним поданням її асиміляторських заходів, використовуючи статистичні дані Коляски в його книжці „Виховання в Україні". При цьому всьому побажані мапи й діяграми, які переконливіше промовляють, як самі цифри. Побажані також питання й відповіді.

Це — лише загальні натяки на зміст такого реферату. Фахівці з поодиноких ділянок українознавства краще знають, які саме дані потрібні, щоб розкрити перед слухачами чи співрозмовцями славну й велику минувшину України, її тисячолітню культуру, її великий господарський потенціял, її геройську визвольну боротьбу, які разом дають право і підставу українському народові на самостійне життя в своїй, ні від кого незалежній Українській Державі.

Вертаючись до вищезгаданої проблеми, видається мені, що було б дуже доцільним призначити в програмі для шкіл українознавства принаймні останній рік на семінари, на яких студенти під проводом своїх учителів підготовлялися б до згаданих вище викладів та дискусій.

Згаданий вище реферат був би потрібний не лише для семінарів у школах та курсах українознавства, для викладів в американських школах, але й для широкого громадянства, яке також могло б ширити правду про Україну серед свого оточення.

Такий короткий, сконденсований огляд українознавства зробив би багато і в бібліотеках Америки та Канади, бо зацікавлені особи скоріше прочитають такий огляд, як великі праці з поодиноких ділянок українознавства.

Зрозуміла річ, такий реферат повинен мати і список книжок різними мовами, щоб дати можливість зацікавленим поширити своє знання з тієї чи іншої ділянки українознавства.

Такий короткий реферат, огляд, підручник, чи як ми його назвемо, можна легко видати не лише українською та англійською, але й іншими мовами.

Хто ж мав би зайнятися виданням такого реферату? Мені видається, що видавцем такої праці повинні бути НТШ, УВАН або Катедра Українознавства при Гарвардському університеті, бо питання видавця в цьому випадку дуже важливе. Це повинна бути наукова праця з поданням джерел.

Думаю, що такий реферат-огляд українознавства мав би великий попит і тому не лише оплатився б, але й приніс би поважний моральний та матеріяльний успіх. Якби ж лише недовго на нього ждати.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО „НАЙВАЖЛИВІШЕ НА ЧЕРЗІ"

Ваша суґестія, щоб 1969 рік став роком посиленої уваги суспільности до справи Патріярхату Української Католицької Церкви — заслуговує на увагу і підтримку.

Мені хотілося б висловити декілька думок до цієї теми. Насамперед сказати, що всі інформації вказують на те, що Патріярхату нам не здобути без дальшої боротьби за нього. Може треба б ще додати: без твердої боротьби! Бо хоч постанови Другого Ватиканського Собору йдуть по лінії наших інтересів і побажань, їх здійснення на практиці натрапляє на труднощі. В Римі вагаються, що робити з нашою Церквою. Там іде боротьба між російською і українською концепціями східньої політики. Все промовляє за те, що без нашого активного встрявання в події вони перейдуть понад нашими головами.

Що ж можна зробити?

Найдоцільніше ще раз заманіфестувати перед Римом єдність нашого національного і церковного фронту. Те, що суспільність зробила в часі візитаційної подорожі Верховного Архиєпископа Кир Йосифа літом минулого року, було, є і буде великим арґументом у нашій боротьбі за Патріярхат. Тепер же треба використати цей арґумент в практичній політиці: треба довести його до відома Папи Павла VI і Східньої Конґреґації.

В тій цілі було б добре, щоб у Торонті (або в Ню Йорку) з'їхалися на чолі з Комітетом за патріярший устрій всі ті Комітети, які організували привітальні свята і церемонії для Верховного Архиєпископа, і щоб спільно винесли постанови та постуляти до Папського престолу. Такий з'їзд повинен би відбуватися в присутності найбільшої кількости мирян, як гостей і спостерігачів. В нім повинні взяти участь також усі наші Владики, що, як відомо, солідарно і без вийнятку стали на захист Патріярхату. Потрібною і дуже помічною була б також участь нашого духівництва, священиків і монахів, а також сестрицтва. Великим успіхом для справи була б приявність в характері почесних гостей наших православних Владик, що, зрештою, була б логічним продовженням історичної зустрічі Кардинала Йосифа з Митрополитом Іоаном і Архиєпископом Мстиславом.

Доповіді повинні б прочитати найкращі знавці історії Церкви і канонічного права з-поміж наших, а також американських і канадійських учених.

Крім письма - петиції, підписаної від імени вірних Канади і Америки, з'їзд мав би розіслати відповідні листи до членів Папського Синоду, а також Владикам Римо-Католицької Церкви в Америці і Канаді. Найважливішим актом з'їзду мав би бути вибір всенародної делеґації до Папи, яка висловила б йому здетермінованість української суспільности в обидвох країнах у її боротьбі за свої законні церковні права.

Було б дуже доцільно, щоб на такому репрезентативному з'їзді був вибраний постійний Комітет мирян для співпраці з урядом Верховного Архиєпископа, а згл. Патріярха, в справах шкільництва, виховання, збірки фондів тощо. Такий крок Громади був би доказом того, що вона розглядає уряд Верховного Архиєпископа, як постійну установу, не прив'язану тільки до особи Кардинала Йосифа, але як частину устрою нашої Церкви.

Роман Ільницький
Ню Йорк, Н. Й.

НОВА УПРАВА ХЛІБОРОБСЬКО - ОСВІТНЬОГО СОЮЗУ В БРАЗИЛІЇ

Куритиба, Бразилія. — Нова Головна Управа Хліборобсько - Освітнього Союзу, що її очолив інж. Олександер Чечко, повідомила про свою „робочу плятформу" — найважливіші завдання. Тижневик „Хлібороб" ч. 38/1968 інформував, що Х-ОС намагатиметься „співдіяти для об'єднання сил всієї еміґрації на плятформі Української Національної Ради та її Виконного Органу — Екзильного Уряду УНР. Одночасно „Управа мусить докласти всіх зусиль для об'єднання української громади Парани в одну спільно діючу громаду, з одним виразним обличчям української етнічної групи, залишаючи збоку квестії віроісповідування та політичні симпатії, бо ці прикмети є другорядними в порівнянні з національною вирізьбленістю, якої громада потребує".

СВОБОДА ЦІНИ НЕ МАЄ

Ярослав Гайвас

(38)

За мною шум, тупіт людських ніг... Що це? За мною? І тут на порозі вільного світу — кінець? І знов хустинка: Витягнувши її з кишені, ніби нехотячи, опускаю на землю і, підносячи, оглядаюсь. Так не помиляюсь: Стемпєнь вибіг, тікаючи за нами, на середину вулиці Бернштайна, за ним „пшодовнік", догнав його, лівою рукою схопив за шию і притиснув до себе, а правою витягає з кишені пістолю. А ми безпомічні! Що робити? Залишити товариша акції, хоч не нашого друга, у смертельній небезпеці? Але що зробиш? В такім положенні треба рятувати, що можна.

Не оглядаючись, бо прямо не можу, не витримаю, зроблю якусь дурницю — скручую у вулицю Яховича, по якій спішним кроком ідуть Канюка і Башук. Підбігаю, а вони й собі. Вулиця Яховича славна в нашій історії. Тут поліційна тюрма, в якій ломили кості, тортурували наших друзів, тут загинула Ольга Басараб, звідси вивели сотника Головінського в останню дорогу. Ненависть до цих мурів додає сил, рішучости. Підбігаю знов, а через вікно якась жінка: „Хлопаки, виривайте, бо незабаром буде погоня!" — Тут звикли до погоні поліції.

Добігаю до Клепарівської, поєднуюся з друзями. Тепер іду перший, а вони на відстані. Скрут направо, ще трохи і „Гора Страчень" — тут австрійці повісили польських революціонерів Капустінського і Вісновського. Це знов додає сил. Ми не перші і не останні. Ми тільки ланка у тій людській, надлюдській боротьбі.

Через „Гору Страчень" на янівські узгір'я. Недалеко стрільниці женуть мотоцикли. Невже ж за нами? Ні! Це недільні розваги. Трохи непокоять постріли на стрільниці. Хоч знаю, що це там вправляють, але зле почувається людина без зброї, та ще й в утечі, коли стріляють. Спішним кроком знов на горби, тут ми безпечніші, на жидівське кладовище, через мур і на Янівський цвинтар.

Знайомі стежки і знайомі могили друзів, що відійшли колись перед нами. Показую обидвом друзям могилу О. Басарабової. Канюка зупинився на хвилину і хреститься. Ще трохи і стрілецькі могили. Механічно зупиняємося в німій пошані. І вперед. Там десь уже напевно погоня, і нам треба якнайскорше зашитися спочатку у брюховецькі, а потім янівські ліси. Ідемо спішно, трошки розсіяні, щоб не звертати уваги. Перескочили через залізницю, врізалися в густий заросляк. Треба зупинитися, перепочити, зорієнтувати друзів, подати, що робити на випадок небезпеки, розгублення. Ледве сіли, а Канюка:

— Що могло статися зі Стемпєнем? — Мовчанка. І боляче і прикро. А по хвилині: — Його може не знищать... Покатують і залишать... Така шкода... Але ми йому допоможемо!

— Так! — вунісон відповіли два друті. Не знали ми в той час, що ще тепле тіло Стемпєня лежало вже в тюремній трупарні. „Пшодовнік", впіймавши його, втягнув у першу браму при вулиці Бернштайна і двома пострілами в лице убив на місці. А тоді кинувся в тюрму і зчинив алярм.

А ми... підемо поодинці, якнайдалі один від одного, і не в одній лінії, щоб ніхто збоку не бачив, що ми група. Я веду паралельно до шляху Львів-Янів, а під вечір зупинимося і скажу, як далі. Коли небезпека і розбігаємося, тоді Канюка завертає прямо на північ, направо й добивається у рідну Сокальщину, Башук піде на північний захід в напрямі на Раву Руську, а я на південь. І тоді подумалося мені: це ж 16-го, а 17-го я повинен бути на Дністрі. Тільки сам тим разом, якщо доб'юся. Переказав друзям розмову з Валіґурським, посміялися, а Канюка подумав і додав: „Я завжди вірив у сни і віщування".

Встаючи після передишки і устійнення дальшої дороги, ми вже відчули трохи голоду й утоми. І щойно тоді я з'ясував собі, що цукор, завинений у папір для собаки, я, покидаючи подвір'я, залишив там для нього. Іти було легко. Колишнє пластування, мандрівки, а взимі лещата стали напричуд в пригоді. Кожну дорогу, стежку, здавалося кожен кущ знав я напам'ять. Ніщо не могло нас заскочити. Всю увагу могли ми звернути на обсервацію терену, чи немає людей, чи десь не криється небезпека.

Під вечір зблизилися до Страдча, що недалеко Янова. Тут в пахучому сосновому гайку рішили добре відпочити перед довгим нічним маршем. З любов'ю дивилися один одному в лице: удалося! Удалося нам те, чого не вдалося нікому за двадцять років існування польської держави. Стільки в'язнів пробували, плянували „зломити" Бриґідки, учасники нападу на головну пошту у Львові вже навіть мали в камері зброю, але не пощастило. А нам пощастило. Яка радість буде серед наших друзів, в тюрмі і на волі, серед родин, серед усієї нашої суспільности! Тепер треба діяти обережно й мудро. А в першу чергу холодно й спокійно. Відпочивши, напившись досхочу холодної джерельної води, рушили ми в дальшу дорогу.

Мої друзі повністю здалися на моє знання околиць, на мої рішення. А я міркував: погоня відкриє наші сліди скорше чи пізніше. Якісь люди мусіли бачити нас, приведуть поліційних собак, отже треба змінити напрямок. А що коли б вернутися до Львова, тільки з другого боку?

Не кажучи ні слова, я перетяв дорогу Львів-Янів, і ми помандрували на південь від неї. В цьому напрямку нас напевно не шукатимуть. Тоді завернули на схід, прямо на Львів. Обминали села й населені пункти, трималися якнайдалі від хат, що часом бов-

(Закінчення на стор. 3-ій.)

Філядельфія перед відзначенням 50-річчя Акту Соборности

50-річчя соборности відзначатимемо 22-го січня 1969 року не тільки в ЗСА та Канаді, але по всьому вільному світі, де живуть українці. На цей день припаде проголошення об'єднання українських земель, яке сталося у Києві 50 літ тому. Був це Акт, який ствердив, що всі українські етнографічні землі об'єднуються в одну Соборну, Українську Державу. Це проголошення піднесло на дусі увесь український народ, який відчув, що Львів Ужгород, Пряшів, Чернівці творять неподільну єдність із столичним Києвом.

Хоч „власть імущі" по першій світовій війні, ділячи Европу по-своєму, знову поділили українські землі (Галичину під Польщу, Закарпаття під Чехо-Словаччину, а Буковину під Румунію), однак Акту Соборности, проголошеного 22 січня 1919 р. в Києві, уже ніхто не може знищити.

По другій світовій війні в 1945 р. зникли кордони: до території СССР прилучено, Галичину, Закарпаття і Буковину, хоча й не всі наші землі. Але це сталось не в дусі 22 січня 1919 р., не в дусі УНР, а в дусі комуно-московського окупаційного режиму, під диктатом червоної Москви, — без волі і самостійности України. Ми ж далі боремося за відновлення Акту Соборности 22 січня 1919 р. в Києві, — за відновлення Української Держави.

22 січня 1969 р. українці в Америці та у всьому вільному світі відзначатимуть 50-річчя проголошення дійсної соборности. Ми будемо домагатися усунення теперішнього комуно-московського „уряду" в Києві.

Для відзначення 50-річчя Акту Соборности Відділ Українського Конгресового Комітету у Філядельфії запросив представників українських громадських організацій Філядельфії для заснування Громадського Комітету, який засновано і який розпочав діяльність для влаштування Ювілейної Академії 26 січня 1969 року у великій залі „Бенджемін Френклін гайскулу". Громадський Комітет очолила п'ятичленна Екзекутива під проводом інж. Павла Лимаренка, голови місцевого Т-ва Прихильників УНР, секретарем вибрано ред. Віласва, скарбником інж. М. Карамана. Вибрано чотири комісії: програмову очолив артист Вол. Мельник, організаційну Богдан Артимишин, адміністраційну інж. М. Караман, а пресову — ред. М. Вайда.

Громадський Комітет для відзначення 50-річчя Акту Соборности відбув кілька нарад. Оформлено програму та вибрано головного промовця. На програмі, крім гимнів, привітів від міста і стейту, прочитання уривків з IV Універсалу та Акту Соборности, відбудуться виступи хору УМІ під дир. проф. Ю. Оранського, хору „Червоні маки" під дир. п-ні Лисенко. Деклямуватиме студ. Ліда Головаш, будуть виступи молодечих і комбатантських організацій, головну промову виголосить віцепрезидент УНР в екзилю проф. Микола Степаненко. Програмою керуватиме ред. В. Білаїв. Українська Мистецька Студія під керівництвом проф. П. Мегика займеться мистецьким оформленням запрошень, плякатів та сцени. Вирішено з приводу цієї історичної події видати жетони.

Микола Вайда
прес. - референт

Заступник асистента секретаря повітряних сил, д-р Михайло Яримович, одержав високе відзначення

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

Повітряних Сил. Список його завдань на цих позиціях справді головокружний своїми технічними описами, що для читача виглядає як узятий із фантастичних повістей, що стали модні в часі космічних експльорацій. У березні 1968 року, пішов д-р Яримович на теперішню позицію заступника асистента секретаря Повітряних Сил. Він відповідальний за програмову і технічну евалюацію цілої космічної програми Повітряних Сил у всіх її аспектах.

Праця д-ра Яримовича знайшла неодне високе признання, як ось, відзначення Вашингтонською Академією Наук „Визначним молодим інженером Вашингтону" в 1964; номінація на „Артур Флемміні Аворд" як один з визначних молодих людей в 1967 р.; і останньо, вже в цьому році, „Нагорода Повітряних Сил за Виімкову Цивільну Службу" („Air Force Exceptional Civilian Service Avard").

Теоретичні праці д-ра Яримовича, публіковані або виголошувані на наукових конференціях (остання на 17-му Міжнародному Астронавтичному Конгресі в Мадриді, 1966), вже кільканадцять числом, сягають в глибину теорії різних аспектів аеродинаміки та космічної технології і їх практичного приміневня.

Очевидно, наша громада мусить бути справедливо горда із досягнень свого члена. Але може особливо горда вона із цього, що своє високе становище зумів він так гармонійно, просто і самозрозуміло получити з участю в житті нашої громади. Тут хочеться згадати, що Вашингтон може похвалитися цілою численною групою членів нашої молодечої генерації, що осягнули визначні позиції в різних — головно державних — урядах, а рівночасно є активними і конструктивними членами громади, головно в Пласті, Об'єднанні, Школі Українознавства, в хорі і т. д., не виключаючи теж важливого товариського життя, і вже дають відчути свій стиль у житті і проблематиці цієї громади.

А зокрема, д-ра Михайла Яримовича, ми знаємо як теперішнього голову Батьківського Кружка Школи Українознавства, як заступника голови місцевого Відділу УВАН, як члена Управи Відділу Т-ва Інженерів, Об'єднання, члена Відділу НТШ і т. д.; ми чуємо його доповіді з фасцинуючої ділянки космічних полетів; і ми нераз бачимо його, як (дослівно) з закоченими рукавами допомагає порядкувати залю на якусь молодечу імпрезу. Коли ми теоретично шукаємо взору майбутнього активного, конструктивного і успішного громадянина країни нашого поселення, що рівночасно свідомий, активний і конструктивний учасник життя громади людей українського походження, то чи не можемо поставити в ряд цих зразків д-ра Михайла Яримовича, що народився в Україні і там починав своє виховання, що середню школу покінчив в Европі, а високі студії вже в цій країні, що зростав в домі батьків, українських патріотів і відомих громадян, але потрапив погодити батьківські традиції з активним і так дуже успішним включенням у життя цієї країни.

Приймаючи своє останнє високе відзначення з рук асистента секретаря Повітряних Сил, д-р Яримович у своєму слові підкреслив своє українське походження. Кінчаючи, він заявив, що на свойому становищі має надію бути помічним боронити краще цю країну перед комунізмом і російським імперіялізмом.

Інавгураційну промову през. Ніксона прийняли у світі прихильно, у Москві стримано й обережно

Вашингтон. — Згідно з повідомленням американських кореспондентів з різних країн світу, виголошена в понеділок 20 січня інавгураційна промова нового президента ЗСА Ричарда М. Ніксона була прийнята не тільки прихильно, але й із задоволенням з приводу заяви Ніксона, що він на своєму пості працюватиме для миру. Цю заяву Ніксона підкреслюють у своїх звідомленнях і коментарях усі західньоевропейські газети, зокрема британські, німецькі, французькі, бельгійські, італійські, як також визначають її, як дуже позитивну урядові чинники комуністичної Югославії. Повідомлення й коментарі совєтської преси з приводу інавгурації Ніксона і його промови були досить обережні і стримані. Офіційний орган совєтського уряду московські „Ізвєстія", подаючи в одній кореспонденції уривки з промови Ніксона, присвятили другу кореспонденцію антивоєнним демонстраціям у Вашингтоні, що відбувалися в день інавгурації Р. Ніксона. На першій стороні цього ж числа „Ізвєстія" надрукували гратуляційну телеграму, підписану М. Підгорним та А. Косигіном з привітаннями й із заявою, що ЗСА і Совєтський Союз змагатимуть для посилення дружніх взаємин, і з висловом сподівання, що вони „робитимуть все, що потрібно, для розв'язання акутних міжнародних проблем та для закріплення світового миру". Вороже зустріла промову Ніксона тільки преса комуністичного Китаю, Північного В'єтнаму та Північної Кореї, називаючи Ніксона „новим ватажком реакційних американських правлячих кіл."

БРЕТАНЬ БОРЕТЬСЯ ЗА... ВИЗВОЛЕННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

толики з зовсім мирними намірами: домагались збільшення своїх прав. Але певне число демонстрантів прийшло з залізними штабами, з пляшками бензини. У висліді — вбиті й поранені. І це в наші часи, коли релігії у вільному світі ніхто не переслідує.

І бретонська справа не викликає політичних коментарів. Хоч поодинокі референти ФВБ називають себе міністрами (найславніший, розуміється, „міністер війни", бо це він керує боївкою), хоч навіть священики вважають, що треба боротися проти „французької окупації", рух цей нечисленний. Невдоволення бретонців широке, але від невдоволення до визвольної війни — ціла пропасть. Що дивує всіх це те, що звичайно боротьба кінчається бомбами, а починається летючками чи віршами. Тут вибухи прийшли раніше від летючок, а поезії взагалі ще нема...

Французи зовсім не розуміють цієї справи, вважаючи її непорозумінням. Декто навіть уже говорить про „чужу руку": одні натякають на большевиків, інші на... американців. Большевики дуже радо вплутались би в цю історію, коли б вона мала більші політичні перспективи. Тих перспектив нема. Але є щось, чого не може зрозуміти парижанин: любов до звичаїв і бажання мати в чомусь ініціятиву.

Це лежить у дусі нашої доби так само як насильство, як динаміт. І це розуміє де Голль, який стоїть за децентралізацію. Взагалі, як не дивно, а де Голль при своїх 78 роках належить до тих, що чи не найкраще відчувають дух нашої хаотичної доби. І треба припускати, що, після його подорожі, цього літа пануватиме спокій на чудових пляжах Бретані, на яких буде людей більше, як звичайно. Не тому, що погода буде краща, а тому, що девізові обмеження зменшать виїзди на пляжі Еспанії й Італії.

Т. Дж.

СВОБОДА ЦІНИ НЕ МАЄ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ваніли перед нами у темряві, і над ранок зупинилися у лісі біля Зимної Води. Тут я мав шкільного товариша ще з гімназії у Яворові.

Вичистившись та обмившись у джерелі, пішов я до нього. Застав у хаті. Рішив нічого не скривати: утік з тюрми, зі мною ще двоє товаришів, голодні, потребуємо харчів, грошей, зміни вбрання, а в першу чергу сорочки, бо Канюка мав на собі в'язничну. І — мовчати. Мій колега кліпав очима, вірив мені і не вірив. Правда, нагодував, але вбрання і грошей не хотів дати. Певно думав, хочу його натягнути. Що ж, у школі були ми з ним разом яких десять років тому, то що могло статися з людиною, на які життьові шляхи могла вона піти? Нарешті витягнув одного злотого і двадцять грошів і дав мені. Якраз по сорок грошів на кожного, — подумав я собі.

Вернувся я до друзів без сподіваної допомоги. Почекали трошки, але не можна було довго сидіти на тому самому місці. Ану ж хтось побачив, ану ж колєга бовкне комусь. І знов залишили ліс. Окружною дорогою почали зближатися до шляху Львів-Стрий, щоб вийти на нього недалеко польського села Сокільники. Але щоб добитися до цього шляху, треба було перейти недалеко летовища в Скнилові.

І тут на відкритому полі Канюку обкопила криза. Вичерпаний нервово, змучений і голодний, не діставши іншого вбрання, як сподівався, він почав ломитися. Відставав, не хотів з нами йти далі. Врешті дав себе переконати, коли я запропонував йому для маскування свого капелюха.

Вже було темно, коли ми вийшли на стрийський шлях.

ВІД РЕДАКЦІЇ:

На цьому перериваємо газетний друк спогадів п. Я. Гайваса п. н. „Свобода ціни не має". Цілість цих спогадів, приблизно вдвоє більша, появиться незабаром окремою книжкою у в-ві „Свободи".

ДОПОВІДЬ Б. КРАВЦЕВА ПРО УКРАЇНСЬКИЙ ПЕТЕРБУРГ

Ню Йорк. — Історична Секція Української Вільної Академії Наук у ЗСА влаштовує в суботу 25 січня ц. р. наукове засідання з доповіддю ред. Богдана Кравцева п. н. „Український Петербург". В доповіді буде поданий огляд ролі і значення українців у Петербурзі з часу його заснування аж по останні роки. Відбудеться засідання в суботу 25 січня ц. р. о год. 6-ій веч. в приміщенні УВАН при 206 Вест 100 вул. у Ню Йорку.

НА УКРАЇНСЬКІ ВИДАННЯ В БРАЗИЛІЇ ПІДВИЩЕНО ПЕРЕДПЛАТУ

Прудентопіль. — У зв'язку з інфляцією місцевої валюти, українські видання — тижневик „Праця" та журнал „Місіонар" підвищили кошти передплати на 1969 р. Річна передплата українського католицького тижневика коштувала 4 нові бразилійські круйзери, а тепер 6, журналу „Місіонар" 3 нові круйзери річно.

Молода піяністка Марія Цісик виступить з концертом в Скрентоні і в Бінгамтоні

Скрентон. — Тижневик УРСоюзу „Народна Воля" з 16 січня повідомив, що відома українській громаді в Ню Йорку молода піяністка Марія Цісик, замужем Хруцька, дасть два цілевечірні концерти: у Скрентоні 24-го січня увечорі, в залі коледжу Мерівуд, а в Бінгамтоні — в неділю 23 лютого о 2-ій год. дня, в залі Нюйоркського Стейтового Університету, де вона продовжує студії для осягнення ступеня доктора музикології. Марія Цісик-Хруцька, дочка відомого скрипаля проф. Володимира Цісика і п-ні Цісик, закінчила музичні студії в одній із кращих музичних шкіл Америки — „Джуліярді". Молоде подружжя живе в м. Скрентоні.

У глибокому смутку повідомляємо
Українське Громадянство у вільному світі,
що в середу, 8 січня 1969 р., в Торонті,
по короткій недузі відійшов у Вічність,
на 76 році життя,
наш Дорогий ДРУГ і ДИРЕКТОР

бл. п.

АНДРІЙ МУДРИК

передовий український громадсько-кооперативний діяч на західньо-українських землях і на еміграції, довголітній директор Крайового Молочарського Союзу „Маслосоюз" у Львові, член Контрольної Комісії Ревізійного Союзу Українських Кооператив і голова Надзірної Ради „Центробанку" у Львові, кол. Старшина УГА, член багатьох товариств і установ на рідних землях, голова Надзірної Ради „Унії" в Мюнхені, член Управи УСХС в Мюнхені, заст. голови Товариства Прихильників Української Культури в Куритибі в Бразилії, перший голова Координаційного Комітету Українських Кредитових Кооператив у Торонті, голова „Братства Маслосоюзників", залишаючи в глибокому жалю й болю осиротілу дружину Марію, сестру Марію (в Польщі), дочку Володимиру, зам. Бемків, дочку Ніну, зам. Мриц, троє внучат і велику родину друзів-кооператорів розсіяних по цілому світі.

Панахиди за спокій Його Душі були відправлені 9 і 10 січня 1969 р. в каплиці похоронного заведення „Кардінал", а похоронне богослуження відбулися в суботу, 11 січня 1969 р. в церкві св. Миколая в Торонті.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

БРАТСТВО „МАСЛОСОЮЗНИКІВ"
І ДРУЗІ КООПЕРАТОРИ

Ділимося сумною вісткою
з Членами Об'єднання Українських Педагогів Америки,
з усім Українським Учительством та
Українським Громадянством,
що у вівторок, дня 7-го січня 1969 року
відійшов несподівано у Вічність
на шістедесят п'ятому році життя

сл. п. проф. ВОЛОДИМИР СМАЛЬ-СТОЦЬКИЙ

член Головної Управи ОУП Америки, член Учительської Громади та довголітній професор Школи Українознавства м. Клівленду.

ПАНАХИДА відбулася в четвер, 9 січня і в п'ятницю, дня 10 січня 1969 р. в похоронному заведенні М. Колодія.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 11 січня 1969 року.

Родині Покійного складає щирі вислови глибокого співчуття
ГОЛОВНА УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ
УКРАЇНСЬКИХ ПЕДАГОГІВ АМЕРИКИ

Замість квітів на могилу Дорогого Друга
св. п. інж. КОСТЯ КОБРИНА
жертвуємо на НТШ в Сарселю —
Енциклопедія Українознавства
15.00 долярів.
Стефанія і Іван ФУР з Родиною
Клівленд, Огайо

Замість квітів на свіжу могилу
нашого Дорогого Тіточного Брата
св. п. МАРІЯНА ПОПЕЛЯ
складаємо 20.00 долярів
на Фонд будови Катедри Св. Софії в Римі.
Юрій, Дем'ян і Володимир КОРДУБИ
з Родинами

Замість квітів на свіжі могили
наших Членів і Співпрацівників
бл. п. БОГДАНА ШАРАНЕВИЧА
— і —
бл. п. ВІКТОРА СИҐАЛІВА
складаємо суму 25.00 долярів
як пожертву на цілі Наукового Товариства
ім. Шевченка в Ню Йорку.
ОУА „САМОПОМІЧ", Відділ в Нюарку
Фед. Кред. Коол. „САМОПОМІЧ" в Нюарку

Замість квітів на могилу
бл. п. поручника ВІКТОРА СИҐАЛІВА
на Дар Українському Воєнному Інвалідові зложили:

ВП. П-во Іван і Оля КОБЗЯРІ	$25.00
ВП. П-ні Іза БОЯРСЬКА	10.00
ВП. П-во д-р В. і М. ВІРЩУКИ	10.00
ВП. П-во д-р В. і Т. ГОРДИНСЬКІ	10.00
ВП. П-во д-р Я. і д-р Л. ЛЯЩЕВИЧІ	10.00
ВП. П-во інж. Ю. і Е. ХАРЧЕНКИ	10.00
ВП. П-во д-р Б. і д-р С. ШЕБУНЧАКИ	10.00
ВП. П. д-р А. ЯРОЩ	5.00
Разом:	$90.00

Замість квітів на могилу
бл. п. радника ОСИПА СЛОНЕВСЬКОГО
на Дар Укр. Воєнного Інваліда зложили:
ВП. П-во д-р Микола і А. ТЕРЛЕЦЬКІ $20.00
ОбВУА — ВІДД. в НЮАРКУ, Н. Дж.

900-РІЧЧЯ М. КАМ'ЯНЦЯ ПОДІЛЬСЬКОГО

7 і 8 грудня 1968 р. в УВАН, Ню Йорку, відбулося відзначення 900-річчя м. Кам'янця Подільського при численній участі подолян і неподолян, які вщерть виповнили велику залю Академії..

Дві пленарні конференції Історичної Секції УВАН були присвячені ювілеєві. Конференцію першого дня відкрив президент УВАН, професор О. Архимович і говорив про важливість м. Кам'янця в історії України.

Вступне слово сказав голова Комітету Святкування 900-річчя м. Кам'янця-Подільського арх. М. Кравчук, який пояснив завдання Комітету й подякував усім, що сприяли здійсненню цього свята.

Першу доповідь виголосив проф. о. Ігор Губаржевський на тему „Національні риси духовости Поділля".

Основну доповідь виголосив член Історичної Секції УВАН д-р В. Омельченко. Доповідач подав історію м. Кам'янця від початку заснування і переповів те, що пережило це місто впродовж свого існування. Доповідь подано в легкій і цікавій формі. Присутні слухали її з увагою і висловили доповідачеві щире признання.

Не менш приємне враження на приявних слухачів справила доповідь д-ра Ярослава Туркала про султаншу Роксоляну, дочку Поділля. Доповідач ілюстрував свою доповідь цікавими діяпозитивами з життя цієї енергійної жінки-подолянки. Арх. Я. Січинський, на підставі відомостей, одержаних від своїх батьків, поділився цікавими спогадами про великого патріота подолянина свого діда о. Юхима Січинського, відомого національного діяча, засновника національного музею української старовини Поділля в м. Кам'янці, члена редакційної комісії для перекладу св. Письма на українську мову.

Другий день святкування відкрив заступник президента УВАН проф. Д. Горняткевич. першу доповідь мав ген. П. Шандрук на тему „Кам'янець Подільський, як плящдарм боротьби за Україну в рр. 1919-1920". Другу доповідь виголосив інж. К. Туркало „Про заснування Українського Державного Університету в м. Кам'янці Подільському". Доповідач подав багато важливих матеріялів; одержаних з архіву митрополита Іларіона, тодішнього проф. Івана Огієнка, першого ректора університету.

Спогади д-ра Тетяни Приходько-Солухи подали слухачам відомості про її батька сл. п. д-ра К. Солуху знаменитого лікаря й передового українського культурного діяча в Кам'янці, слава про якого лунала далеко за межами Поділля. Ще один спогад пані О. Загайкевич - Мельничук був про її батька сл. п. проф. Б. Загайкевича з Тернополя. Остання точка цікавий спогад редактора Д. Корбутяка „Кам'янець Подільський під час німецької окупації в рр. 1941-1943", відчитаний секретарем Комітету С. Бартко.

Змістовність доповідей та прекрасний концерт у виконанні улюблениці українськоі громади відомої солістки фільгармонії, Ганни Ширей, під акомпаніямент панни Евгенії Вольц і капелі юних бандуристів школи о. С. Кіндзерявого-Пастухова сприяли піднесенню святочного настрою вщерть переповненої авдиторії УВАН, яка з ентузіязмом сприймала кожну точку програми.

Успіх відзначення 900-річчя Кам'янця Подільського дає Комітетові силу розвивати в співпраці з УВАН справу реґіональних дослідів історії Поділля.

Заля була удекорована мистецькими пам'ятками і мап та ілюстрацій Кам'янця та Поділля. Були виставлені картини мистців подолян: Д. Горняткевича, С. Кіндзерявого-Пастухова, М. Кравчука, І. Кучмака, Є. Розгін і Л. Шевчук. Виставка картин буде продовжена якийсь час у залі УВАН.

Присутній

Виставка образів Володимира Баляса

„Лос Анджелес Таймс" та інша преса подали нещодавно звідомлення про мистецьку творчість та виставку відомого українського графіка та маляра Володимира Баляса. 7-го грудня, година сьома вечора. Заля „Ситі Цівік Центер" заповняється публікою. Нас вітає голова місцевого Мистецько-Культурного Комітету пані Веслей Ліш, заходом якої цю виставку влаштовано. Цікавість зростає, коли пані Ліш з гордістю проголошує: „Маю приємність представити артиста-маляра, українця, Володимира Баляса". Наш мистець, скромна люди, лаконічно відповідає на запити. Його ж мова розписана там на полотнах живими красками . . .

Ще хвилина і нашого маестра офіційно вітає заступник мейора міста містер Гордон Вінґ; він же перетинає стрічку, символічно відкриваючи виставку. Заклацали репортерські фотоапарати і перед нами простора заля. На стінах вибагливо пишається 26 райдужних картин. У притемненому світлі вони жевріють багатством барв і виповнюють залю динамікою, якої глядачі не сподівалися. Невже ж це В. Баляс? Його минувшина така різна. Теперішність, це сила краски й форми, вичарованої переникаючими площинами неначе в складній начерковій функції. Порядок та повага домінує кожний клаптик випрацьованого полотна; не має тут припадкових пригод чи дешевих ефектів. У „Леті птахів" чи в „Процесії Дівиць" ритміка барв і форм дуже вдатно передає відчуття руху і питомої скорости. Перспектива заступлена багатством барв та переплетнею площин, яку зв'язує речевість. Тематика та підхід до розв'язки різноманітний. „Дівчина у жнива" така українська, хоч без серпа і намиста, „Два янголи" такі візантійські неначе вітражі у святилищі, а все ж таки всі вони своєрідно посвоячені, усі вони — Баляси.

Не від речі згадати треба тут три металеві плоскорізи, величиною приблизно на дві до трьох стіп. Плоскорізьбою художник заповідає наступну виставку. Це новий крок у багатогранній творчості Баляса. Реакції і оцінка американських глядачів, критиків та преси прихильні та теплі. Ми горді нашим мистцем-земляком та бажаємо найкращих успіхів у його дальшій мистецькій творчості.

Виставка тривала один місяць після чого буде продовжуватися в Ґалерії Мистецтва Університету ЮСЛА.

Інж. Тарас Козбур

Цієї суботи збори Асоціяції Професорів

Філядельфія (ПС). — В суботу, 25-го січня 1969 р. відбудуться Звичайні Загальні Збори Української Американської Асоціяції Університетських Професорів, яка об'єднує біля півтора сотні українців, які викладають в американських коледжах і університетах. Збори відбудуться в приміщеннях українського Манор Джюнійор Коледжу у Філядельфії, який є під зарядом Сестер Василіянок. В програму Зборів включено доповідь проф. д-ра Михайла Папа на тему „Процеси в Україні і наші завдання", як також звідомлення голови Асоціяції проф. д-ра Петра Стерча з діяльности Асоціяції за останні два роки та фінансовий звіт проф. д-р Наталії Пазуняк, секретаря-скарбника, враз із наміченням пляну праці на черговy дворічну каденцію.

Вибір Управи й Контрольної Комісії переводить листовним голосуванням Виборча Комісія, на чолі з проф. д-ром Богданом Гнатюком, а над пропозиціями змін статуту Асоціяції працює Статутова Комісія, очолювана о. проф. д-ром Мелетієм Войнаром, ЧСВВ.

УААУП — це професійне об'єднання української професури всіх ділянок науки. Членами УААУП можуть бути тільки дійсні викладачі акредитованих коледжів і університетів ЗСА та Канади, які мають бодай професійний ступінь „інструктора". УААУП засновано в 1961 р. малим гуртом тодішньої української професури в ЗСА, якої число та стаж від того часу значно збільшилися. Сьогодні вже не є рідкістю, щоб головою департаменту в університеті був член УААУП.

В Рідному Краю померла заслужена громадянка

З Рідного Краю наспіла вістка, що 20-го грудня 1968 р. відійшла у вічність у Львові на 74-му році життя визначна станиславівська громадянка, сл. п. Антонія з Кречковських Кичун, дружина пок. Григорія Кичуна, професора й управителя української державної гімназії в Станиславові. Покінчивши манастирську, німецьку середню школу в Чернівцях, поселилася вона враз зі своїм мужем в Станиславові і відразу взялася за громадську працю. Тому, що орудувала гарно високим сопрано, була ще перед 1-ою світовою війною солісткою в хорі „Бояна", яким керував проф. В. Безкоровайний, а згодом, попри живу участь у працях „Союзу Українок", керувала аж до 2-ої світової війни драматичними гуртками при „Просвіті" і „Рідній Школі" та в нашій українській державній гімназії, де молодь під її управою давала чимало дуже вдалих прилюдних театральних вистав, які допомагали фінансувати нашим пластунам їхній побут в літніх пластових таборах. Приязна й весела вдача Покійної спричинилася до того, що дім панства Кичунів став одним з осередків товариського життя не тільки для розваги, але що більше й для частих проб молодечих, драматичних гуртків. Коли після передчасної, наглої смерти мужа остала вдовою з двома малолітніми синами, присвячувала всю свою увагу їхньому вихованню та не покидала своїх громадських обов'язків, поки політичні події не примусили її до мовчанки.

Всі ми, що знали Її невсипущу працю в щирій відданості народній справі серед нашого жіноцтва й молоді, повинні склонити в пошані голову перед Її духом і заховати якнайкращу про Неї пам'ять.

проф. Осип Левицький

„НЮ ЙОРК ТАЙМС" ПРО УКРАЇНСЬКУ МУЗИЧНУ РОДИНУ

Ню Йорк. — Щоденник „Ню Йорк Таймс" ще в числі з 22 грудня м. р. помістив велику світлину молодої групи „Ню Йорк Рок-ен-Рол Енсембл", з челістом Доріяном Рудницьким, з нагоди виступу ансамблю з двома концертами в „Карнеґі Гол". Крім того, була поміщена велика стаття під наг. „Бернстейн їх не забув" відомого музичного критика Д. Генагана. Він високо оцінює виступи молодого ансамблю і, між ін., згадує, що челіст Доріян Рудницький походить із відомої музичної родини п-ва Рудницьких та розповідає про цю родину.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 26-го СІЧНЯ 1969 р.

ЧИКАГО, Ілл. Річні збори Б-ва св. Стефана — 221-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в Домі Відділів УНС, 845 N. Western Ave. Порядок дня: Відкриття, звіти урядовців, звіт Контр. Комісії, дискусія над звітами і їх затвердження, вибір нової управи на 1969 р., внески і запити. Проситься чл. прибути — Т. Шпікула, секр.

БАЛТІМОР, Мд. Загальні річні збори Т-ва І. Франка — 337 Відд. о год. 2-ій по пол. в домі „Самопомочі" 239 S. Broadway. Порядок: Звіт Управи, вибір нової на 1969 рік та різні інші справи зв'язані з діяльністю Т-ва, як рівнож справа 75-річчя УНС. Проситься чл. прибути. — Управа.

ТАРЗАН, Ч. 6123. Купаються!

— Тарзане! Мені тут ліпше подобається. Чи я такий брудний, як ви?

— Он там наша купелева вода — вона чекає на нас!

— Чи можемо тепер засвітити смолоскип? Воно безпечно тут, чи ж не так?

— Ось тут так. Але мусимо впевнитися, що не має сажевої куряви всередині. Це значить, скільки ж гірників втратили тут своє життя!